

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و برزنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Ideological

مسائل ایدئولوژیک

درویش وردک

۰۵ جون ۲۰۱۶

دوه څلویښتم مجلس (په تقوی کی)

د ۵۴۵ هجری قمری کال درجب په نولسمه سهار، شیخ عبدالقادر گیلانی (رضی الله تعالی عنه) په مدرسه کی داسی وفرمایلی: رسول اکرم (صلی الله علیه وسلم) فرمایلی: (مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَكُونَ أَكْرَمَ النَّاسِ فَلْيَتَّقِ اللَّهَ، وَمَنْ أَحَبَّ أَنْ يَكُونَ أَقْوَى النَّاسِ فَلْيَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ، وَمَنْ أَحَبَّ أَنْ يَكُونَ أَعْنَى النَّاسِ فَلْيَكُنْ وَائْتَقِئِمَا فِي يَدِ اللَّهِ أَوْ تَقَ عَلَى مَا فِي يَدِهِ)»
هرڅوک چی غواری چی دخلکو ترمنځ گران وی، باید دخدای تقوی غوره کری، اوهرڅوک چی غواری دخلکوڅواکمن واوسی، باید په خدای توکل وکړی، اوهرڅوک چی غواری دخلکو بدای واوسی، باید په هغه څه چی له خدای سره دی، ډیر ډاډه اوسی نظر هغه څه ته چی په خپل لاس کی بی لری».

هرڅوک چی غواری دخدای په دین کی څواکمن واوسی، باید په عزوجل خدای توکل وکړی، ځکه توکل زره په صلاح راولی اوتقویت کوی یی، له ککرتیاو بی پاکوی، هدایت ورته کوی، اودعجایبو لیدونکی یی گرځوی!! په هغه درهم اودینارچی په لاس کی یی لری تکیه مه کوه، ځکه داعمل به دی خوار اوناتوانه کری. په تبارک وتعالی خدای توکل وکړه، چی څواکمن به دی کری اوملگری به دی وکړی اودرحمت هغه دروازی به دی پرمخ پرانیزی چی په تمع یی نه وی. توکل زره داسی غښتلی کوی چی دنیا اواقبال اودبارو ته یی هیڅ اعتنا نه کوی، په دا وخت کی دی چی ترټولو څواکمن به ته یی. ولی که دی هرکله په مال خای اومادی وسایلو توکل وکړ، نوپوه شه چی خان دی دخدای دقهر اوخشم سره مخ کری، اوپه خپلو لاسونو دی دهغی دنابودی وسایل تهپه کری، ځکه خدای غیوردی اونه غواری چی پرته له خپلی مینی دبل حب ستا په زره کی وگوری.

هرڅوک چی دننیا اوآخرت څواکمنی غواری، لازمه ده چی تقوی ولری اوپرته له خدایه له بل چا ویره اودارونلری، دحق ددرگاه مقیم وی، اوداچی پرته له ده دبل دروازی ته مخ کری، شرم لری، اوخپلی سترگی دنورولاسونو ته نه نیسی، البته زما منظور دباطن اوزره سترگی دی، نه دظاهر.

څرنگه په هغه څه چی په لاس کی لری ډاډه کیږی، پداسی حال کی چی پوهیږی هغه دزوال اونابودی سره مخ دی؟ اوڅرنگه دخدای لایزالی رحمت پریریدی؟ جهل اوناډانی ده چی تا نورو ته په پیلوهڅوی. په داسی حال کی چی پرخدای پاک وثوق (پبییل کیدل) خورا څواکمنی ده، اوپرخلکو باوردفقراوتنگدستی نهایت دی.

ای دتقوی تارکه، پوه شه چی ددنیا او آخرت کرامت دی پر خان حرام گر خولی دی. ای پرته له خدایه په غیرو متکی، ددنیا او عقبی خواک اوتوان اوبزرگواری دی له لاسه ورکړی. ای په دنیوی اموالومتکی کوم چی په لاس کی لری، خان دی ددنیا او آخرت له توانگری څخه محروم گر خولی.

(ای دخدای بنده) که غواری چی متقی سری، پرهیزگاره، اوپرخدای متوکل اوسی، لازمه ده چی دصبرپه مقام کی راشی، ځکه صبردتولونیکو بنیان اوبنسټ دی. که دی صحیح نیت درلودونکی وی اوپرالهی مقدراتوهم صابره وی، دخدای پرنزد ستا جزاء ساتلی ده، اوخپل مهر او حب به دی په زړه کی ځای کړی، اوددنیا او آخرت قرب ته به دی ورسوی. پوه شه چی صبر عبارت دی له: دخدایی قضاء اوقدرپروراندی موافقت اورضایت چی دده په ازلی علم کی موجود دی، اوڅوک دهغی په تغییر اوتبدیل سره توانمنددی، اوداهم دمومن اوموقن عبیدپروراندی ثابته اومسلم دی، اوهمدارنگه صبرپرمقدراتوداختیار له مخی موردنظر دی، نه دنایجاری اواضطرار له می، ځکه صبرپرمقدراتوکلله دنایجاری اوکله هم داختر له مخی وی. څرنګه دایمان مدعی یی اوصبرنلری؟ څرنګه دمعرفت ادعاکوی، ولی له رضا لیری یی. داهغه شیان دی چی یوازی په ادعا نه ترسره کیږی، مگرداسی چی دحق په درگاه کی ثابت اودهغی په عتبودی تکیه کړی وی، اودقدر اوحادثو تر فشار لاندی په صبر اوشکیبایی سره پایداری وکړی، اوفشار حوادث وټکوی نه ستادبدن کالبد، اوت په ثابت ډول لکه پرته له روحه کالبدغوندی ایستادگی وکړی. پوه شه دامر پرته له غوزبنسته سکون، اوپرته له شهرته گمنامی، اوپه زړه اوباطن سره له خلکو لیری والی کی دی.

ولی ډیری خلک داڅه موچی بیان کړل نه پکاروی، اوهغه څه موچی شرح کړل نه پوهیږی، اوپه هغه څه چی پند ورکوم، نه منی. څومره سخت دی ددوی زړونه! اوڅرنګه یی زړونه له جهل څخه ډک دی! که دتشخیص قدرت یی درلودای نوپه خدای عزوجل به یی ایمان راوړی وی، اودمرگ په یاد به وی اوپه دی څیریه نه وی. تاسودخپلو پلرونو اومیندو دمرگ شاهدان وی، تاسودپادشاهانو اوواکدارانو دمرگ شاهدان وی، نوڅرنګه می ځانونه دحب ددنیا اوپه هغی کی دبقاء له سوچه، ندی خلاص کړی؟ آیا دخپلو زړونو دبدلون قصد نلری؟ آیا ددنیا اودخلکو حب له زړه نه باسی؟ خدای عزوجل فرمایي: (إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ).

تاسوینا کوی ولی عمل پری نه کوی، اودیری عمل هم کوی ولی اخلاص پکی نشته. هوبنیار اوسی اودحق پروراندی دسوء ادب څخه ډډه وکړی. تفکر وکړی اودخدای لوری ته راوگرځی. داوضعیت چی تاسی پکی یاستی، داآخرت له گټی بی برخی دی. تاسو پر خان ستم کوی. که خان مکرم وګنی نودآخرت کرامت به هم تر لاسه کړی. تاسو هغه څه چی فناپذیری نیولی، اوهغه څه چی زوال نلری له لاسه موورکړی. ددنیا دمال ټولول اوزن اوفرزند ته علاقه، باید تاسودخدای له یاده غافل نکړی، ځکه ډیر ژر به ستاسو اودوی ترمنځ بیلتون راشی. ددنیا اوخلکو ظاهری دعزت، عنایت تاسو دخدای له یاده غافل نکړی، ځکه دوی دخدای پروراندی درته هیڅ کار هم نشی کولای. زړه دی په شرک سره ککړ شوی، ولی دخدای درگاه ته شکایت کوی اوهغه متهم کوی، اوپه ټولو احوالاتوکی تری اعراض کوی، پدی توګه به خدای تا دخپل غضب اوقهر سره مخ کړی، اودنیکو بندگانوپه زړوکی به ستا پروراندی بغض ځای کړی.

یوه له بزرگانو څخه (دخدای رحمت دی پرده وی) به تل له کوره په پتوسترگو بهر کیده، اوزوی به یی لاس نیولی و. دده څخه ددی کار علت وپوښتل شو. وویل: ترڅومی سترګی په هغه چاچی پرخدای کافروی ونه لگیری. یوه ورځ په لوڅوسترگو بهر راووت، ولی دخدای له ویری پرځمکه راپریوت. پس تاسو څرنګه دخدای سره شرک کوی، اوله ده پرته دغیرو پرستش کوی؟ څرنګه دخدای له نعمتونو گټه پورته کوی، اوپه هغوی ناشکره یاست. ولی څه گټه چی تاسو داخبره نه درک کوی. له کفاروسره ناسته پاسته لری اوپه هغوی تکیه هم کوی، اوداپدی علت ده چی په زړونو کی مو په حق ایمان شتون نلری. پرتاسو لازمه ده چی ژر توبه وباسی، اودانابی اواستغفار لاسونه دخدای لورته اوږده

کړی، دوقاحت اوبی شرمی جامی له ځانه لیری کړی، له حرامو اوشبهوڅخه لیری پرهیزو کړی، له مباحاتوڅخه هم په حرص اوشهوت گټه مه پورته کوی، ځکه حرص اوشهوات تاسو له خدایه لیری کوی.

پیغمبر اکرم (صلی الله علیه وسلم) فرمایلی: **(الدنیا سجن المومن)**-«دنیا دمومن زندان دی». څرنگه به زندانی په زندان کی خوین وی؟ خوشحاله ندی، بلکه خوشحالی یی په څیره او غم یی په زړه کی دی. په ظاهره سره خوین دی، ولی باطن یی دگناه دار تکاب له ویری څیری اوتپی دی، چی درونی زخمونه په ظاهری موسکاو سره پوښی. پداسی بندگانو خدای پاک اوفرشتی مباحات کوی، نن سبا دغه دخدای ددین دلاوران دگوتو په شماری، اوتل په رنځونو اودروزگار په ترخوسره صابره وی، ترڅودالهی حب مقام ته ورسیری، همداسی چی خدای عزّوجلّ فرمایلی: **(وَاللّٰهُ يُحِبُّ الصّٰبِرِيْنَ)**-«په خدای صابرين گران دی».

عزّوجلّ خدای تاپه خپل محبت سره آزمايي، هرکله که یی داومرو په اجراء کی کوشا وی، اوله منهبیاتوڅخه مو په لیری والی کی زیاروايست، دخدای حب به دی په زړه کی ډیرشی، اوهرکله که په رنځ اوبلادی صبرو کړ، دقرب مقام به دی ډیرشی. یوه له بزرگانو(دخدای رحمت دی وی پری) ویلی: (خدای دبنده په عذاب راضی ندی، ولی هغه آزمايي). رسول اکرم (صلی الله علیه وسلم) فرمایلی: **(كَأَنَّ الدُّنْيَا لَمْ تَكُنْ، وَكَأَنَّ الْآخِرَةَ لَمْ تَنْزَلْ)**-«داسی مثال چی دنیا نه وی، اواخرت جاويدانی دی».

ای طالبانو، اوای دنیا دوستانو، ماته راشی، ترڅومو دهغی په عیبونو آگاه کړم، دحق عزّوجلّ لاری ته موراهنمایي کړم، اوله داسی خلکوسره مویوځای کړم چی دلقاء الله غوښتونکی دی. ولی تاسو دنفس دهوای اسپریاست. هغه څه چی وایم واوروی او عمل پری وکړی. هرکله که له هغه څه چی درته وایم خبرشوی، او هغه مو په کارواچاواه، دعلین مقام ته به ارتقاء وکړی، هلته به اصله وینا واوروی اودرته به څرگنده شی چی هغه څه چی ماورته گوت څندنه کوله درست دی.

(ای قومه) زړونه مو زماپروړاندی دتهمت له زنگه پاک کړی. زه نه ستاسو بازیچه یم اونه هم ددنیا طالب، بلکه تل حق وایم اوحق ته اشاره کوم. په ټول عمرکی دصالحینو پروړاندی می ظن درلود اوددوی خدمتگاره وم، البته داکار راته هماغه په وینا عمل کول څخه لاسته راغلی، چی په ظاهر اوباطن کی داخلص موجب دی. او هغه وخت به وگوری چی ایمان اویقان دهوی اوهوس له جهته ندی. اویوازی په مومن کی شتون لری نه په منافق کی.

(ای قومه) باطل هوسونه له ځانه لیری کړی، اوپه خدای عزّوجلّ باورو کړی. په هغه څه چی درته سودمند دی تکلم وکړی، اوله هغه څه نه چی درته زیان رسوی، ډډه وکړی، دخبرو پروخت لومړی دهغی په هکله فکرو کړی، په درست نیت هغه په ژبه راوړی. وایی دجاهل ژبه دهغی دزړه نه مخکی ده، اودعاقل ژبه دهغی دزړه شاته ده.

گنگ اوسه اوترڅوچی خدای غوښتی وی، خوله په خبره مه خلاصوه، ځکه که خدای پاک دکوم کار اراده وکړی نو وسایل یی هم فراهم کوی. باید خاموشه اوسی، اوهرکه که دخدای په اذن دخبرو زمان راورسید، ناطق شه، اوکه دا اجازه درنکرای شوای ترقیامته چپ اوسه. اودا درسول اکرم صلی الله علیه وسلم دوینا معنی ده چی فرمایلی: **(مَنْ عَرَفَ اللهَ كُلَّ سَائِئَةٍ)**-«هرچاچی خدای وپیژانده نو ژبه یی گنگه شوه». په ظاهره اوباطن یی ژبه پرخدای له اعتراض اویرا ده گنگه کیزی، موافقت اورضایت یی کمال ته رسیری، سترگی پرته له ده له غیرو تری. داسرارو پرده یی څیریری، چاری یی متفرق کیزی، دنیا اواخرت هیروی، خپل اسم اورسم له یاده باسی، ترڅو دحق قول چی فرمایلی: **(ثُمَّ إِذَا شَاءَ أَنْشَرَهُ)**-«وروسته هرکله که خدای غوښتی وی هغه ژوندی کوی». هغه وروسته له فقدانه مومی، دوباره خلقت وربخینی، دفنایه لاسونوی نابدوی، اودبقاء په لاسونوی دلقاء لپاره دوباره ژوندی کوی، هغه وخت یی دخلکو دعوت ته مأموره کوی، ترڅو خلک له معنوی فقر څخه توانگری ته ورسوی.

ريښتيني توانگري دخدای عزوجلّ قرب دی، اورينتيني فقر له خدايه ليري والی اوپه غيروتوسل. داتوانگري هغوکسانوله خانگري ده چی پرخپلوزروربريالی شوی او هغه يی بحق قرب ته رسولي، اوفقير هغه څوک دی چی له دی نعمته بی بهری دی. هرڅوک چی داتوانايی غواری باید دنيا ترک کړی، او هرڅه چی په هغی کی دی په نظر یی بی مقداره وی، بایددنیوی مظاهریویو له زره وباسی، اوددنیا مال یوازی ددی لپاره چی دآخرت توشه ترلاسه کړی، ترڅوی په وروستیو ورځوکی پکارشی. باید دعلم زده کړه وکړی ترڅوی هادی اوراهنما وگرځی، اودهغی په نورله تیاروراووزی.

لویه خدايه زمونږزرونه دخپل هدايت په نورسره روښانه کړی.
«وَأَتْنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ». آمین.